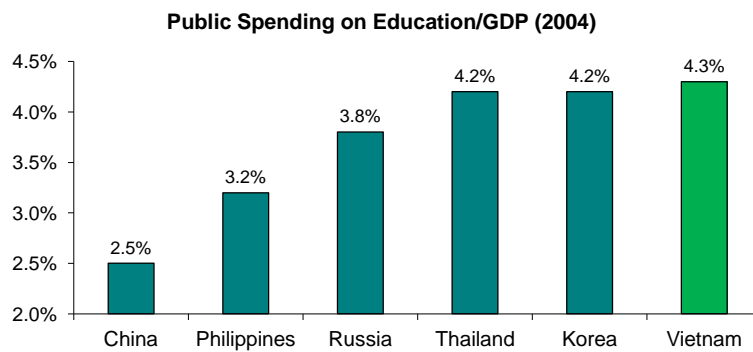

Bài giảng 5

Giáo dục

Chi tiêu công cho giáo dục

Source: World Bank, *World Development Report 2006*.

Suất sinh lợi tư nhân từ giáo dục

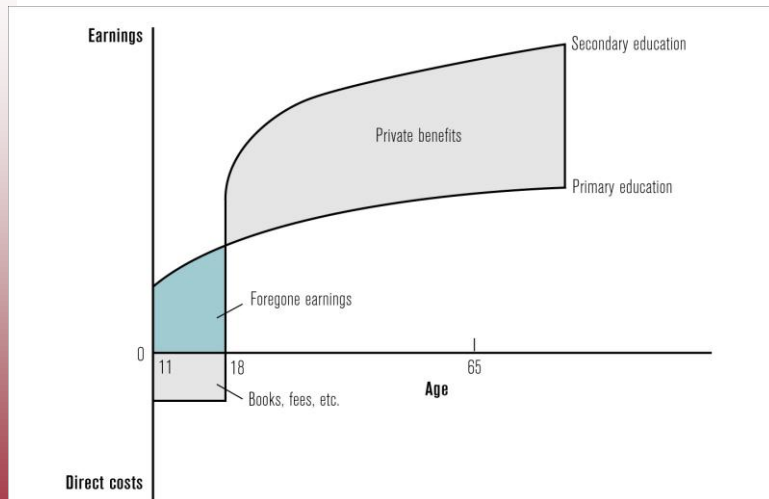

FIGURE 8.5 Determinants of the Private Returns to Schooling

Economics of Development, 8th Edition
Copyright © 2006 W. W. Norton & Company

Suất sinh lợi xã hội từ giáo dục

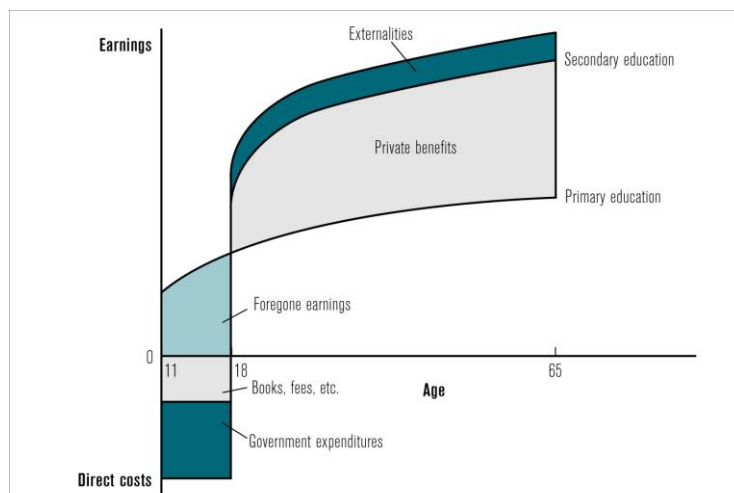

FIGURE 8.6 Determinants of the Social Returns to Schooling

Economics of Development, 8th Edition
Copyright © 2006 W. W. Norton & Company

Đo lường suất sinh lợi của giáo dục

	Xã hội			Tư nhân		
	Cấp 1	Cấp 2	Cấp 3+	Cấp 1	Cấp 2	Cấp 3+
Châu Á	16.2	11.1	11.0	20.0	15.8	18.2
Mỹ La tinh	17.4	12.9	12.3	26.6	17.0	19.5
OECD	8.5	9.4	8.5	13.4	11.3	11.6
Châu Phi	25.4	18.4	11.3	37.6	24.6	27.8

Source: Psacharopoulos (2003)

Đo lường suất sinh lợi giáo dục

	Nam	Nữ
Tiểu học	20.1	12.8
Trung học cơ sở	13.9	18.4
Trung học phổ thông trở lên	11.0	9.8
Tất cả các cấp	8.9	9.8

Source: Psacharopoulos (2003)

Tăng số người đi học

- Xây trường mới hay cải thiện trường?
 - Ghana: Sửa mái trường và thêm bảng đen
 - Ấn Độ: trường học không bị đốt
 - Indonesia: xây trường mới làm tăng 0.12 số năm đi học
- Giảm chi phí đi học?
 - Cung cấp miễn phí sách giáo khoa, đồng phục, và học phí ở Kenya
 - Cash for mom - Trao tiền cho mẹ để cho con đi học ở Mexico
 - Trợ cấp bữa ăn cho trẻ ở trường ở Kenya
- Cải thiện sức khỏe cho trẻ đến trường?
 - Tẩy giun ở Kenya
- Các yếu tố khác
 - Điều chỉnh chương trình học theo mùa vụ ở Việt Nam?
- Chi phí
 - Để tăng 1 năm đi học: tẩy giun (\$3.50), sách và đồng phục (\$99), ăn sáng (\$36)

Tăng chất lượng giáo dục

- Chất lượng thể hiện qua:
 - Tỷ lệ giáo viên/học sinh
 - Trình độ giáo viên
 - Số năm kinh nghiệm giáo viên
 - Lương giáo viên
 - Chi tiêu trên một học sinh
 - Cơ sở vật chất trường học
- Đánh giá yếu tố ảnh hưởng tới chất lượng giáo dục
 - Phương pháp kinh tế lượng truyền thống OLS
 - Phương pháp đánh giá tác động

Nhiều thì tốt hơn? Kết quả từ 96 nghiên cứu

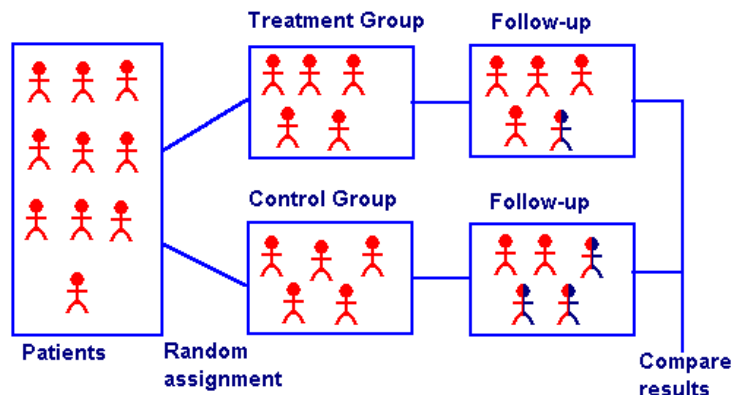
Yếu tố	Số nghiên cứu	Có ý nghĩa thống kê		Không có ý nghĩa thống kê
		Dương	Âm	
Tỉ lệ giáo viên/học sinh	30	8	8	14
Trình độ giáo viên	63	35	2	26
Số năm kinh nghiệm của giáo viên	46	16	2	28
Lương của giáo viên	13	4	2	7
Chi tiêu cho giáo dục trên một học sinh	12	6	0	6
Cơ sở vật chất trường học	34	22	3	9

Nguồn: Hanushek (1995), trích trong Glewwe và Kremer (2005),

Trục trặc của phương pháp truyền thống

- Nhiều yếu tố không quan sát được (Unobservables)
 - năng lực bẩm sinh của trẻ,
 - động cơ học tập của trẻ,
 - động cơ đầu tư của bố mẹ đối với giáo dục.
- Thiên lệch do các biến bị bỏ sót (Omitted variables)
- Thiên lệch do chọn mẫu (Sample selection bias)
- Lỗi trong đo lường (Measurement error)
- Các biến nội sinh (Endogenous variables)

Phương pháp thí nghiệm ngẫu nhiên

Phương pháp thí nghiệm ngẫu nhiên

- Glewwe, Kremer và Moulin (2003) ở nông thôn Kenya:
 - Phát sách giáo khoa miễn phí không làm tăng kết quả thi của học sinh
 - Các bảng thuộc lòng in trên tường không có tác dụng
- Banerjee et al. (2003) ở vùng thành thị Ấn Độ:
 - Cho học sinh chơi trò chơi điện tử rèn kỹ năng làm toán
 - Sau một năm, điểm thi toán của học sinh tăng đáng kể, và cao hơn ở nhóm học sinh yếu hơn
- Jamison et al. (1981) ở Nicaragua
 - Cho học sinh lớp một nghe đài hướng dẫn làm toán
 - Sau một năm kết quả tăng đáng kể
 - Không xác định được ảnh hưởng lâu dài

Học bổng cho học sinh

- Bằng chứng từ Israel: Angrist và Lavy (2002)
 - Thường tiền cho học sinh đỗ cao ở các trường nghèo.
 - Tác động lớn tới kết quả thi, không quan sát được thay đổi hành vi
- Bằng chứng từ UK: Ashworth et al. (2001)
 - Chương trình “Học bổng cho học sinh nghèo” có tác động lớn đến thành tích của học sinh cấp 3
 - Không phải thí nghiệm ngẫu nhiên, không kết luận được mối quan quan hệ nhân quả
- Bằng chứng từ nông thôn Kenya:
 - Học bổng cho top 15% học sinh có điểm thi cao nhất
 - Tăng số người đi học lên đáng kể
 - Tăng kết quả thi trung bình lên đáng kể, và tăng tỉ lệ đọc sách ở nhà trong tuần trước lên đáng kể

Tiền thưởng cho giáo viên

- Bằng chứng từ Israel:
 - Lavy (2002): chương trình thưởng tiền cho giáo viên dựa trên kết quả thi của học sinh
 - Thi giữa các trường với nhau, giáo viên trong một trường cùng chia giải thưởng
 - Kết quả: điểm thi của học sinh tăng
- Bằng chứng từ Kenya
 - Glawwe et al (2003) thí nghiệm ngẫu nhiên: thưởng cho giáo viên từ 21-43% lương dựa trên kết quả thi cấp quận của học sinh.
 - Điểm thi của học sinh tăng ở các trường giáo viên có thưởng, nhưng chỉ ở các môn học thuộc lòng mà không phải tư duy.
 - Kết quả học tập tốt không kéo dài, cho thấy giáo viên chỉ giúp học sinh thi tốt trong ngắn hạn, không có tác động dài hạn lên việc học của học sinh.
 - Không có sự khác biệt về phương pháp dạy, việc chuẩn bị bài tập, và các nỗ lực sáng tạo trong dạy học của giáo viên

“Hy vọng một đằng, thưởng một nẻo”

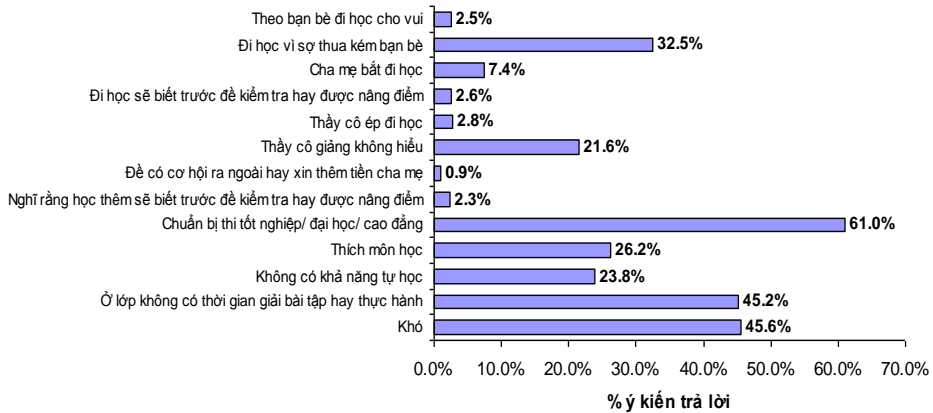
“Rewarding A while hoping for B” (Kerr, 1975)

- Chạy theo “mục tiêu”
- Tập trung vào những giá trị đo lường được
- Tính hình thức
- Công bằng nhưng không hiệu quả

Học thêm

- Tại sao thị trường tồn tại?
 - Động cơ học thêm
 - Động cơ dạy thêm
- Tác động của học thêm:
 - Tác dụng tích cực ở Nhật (Stevenson và Baker, 1992), ở Kenya (Buchmann, 2002), Việt Nam (Ha và Harpham 2005)
 - Tác dụng tiêu cực ở Hàn Quốc (Lee, Kim, Yoon, 2004) và Singapore (Cheo và Quah)
 - Dang và Roger (2007): học thêm có thể tăng hiệu quả giáo dục
- Nhà nước cần khuyến khích hay hạn chế học thêm?

Ý kiến của học sinh về lý do học thêm

Nguồn: Phan Thị Ly Giang (MPPI, Luận văn thạc sỹ 2010)

Hy vọng và kỳ vọng

- Giáo dục như cuộc đánh cược được và mất?
 - Phụ huynh ở Madagascar: “giáo dục như một cuộc số xố”
- Điểm và xếp hạng
- Bằng cấp
- Kỳ thi đại học

“Home schooling” Vai trò của gia đình

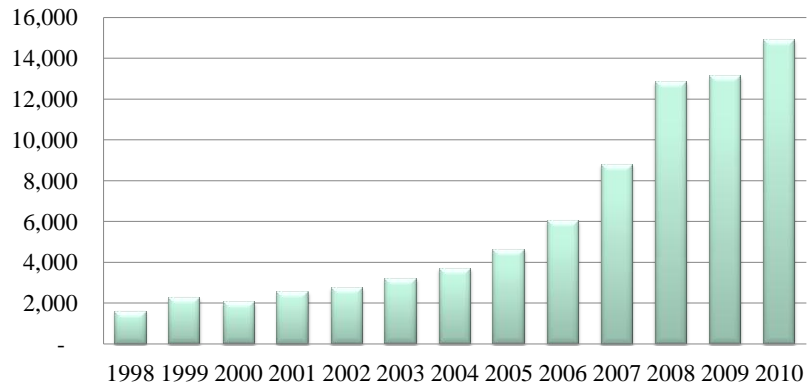

Trường chuyên và lớp chọn

- “Gà nòi”, “tinh hoa” và những người còn lại
- Cuộc đua chọn người thắng cuộc
- Đội tuyển, lớp chuyên, và chính sách phân ban
- Giáo dục: quảng canh hay thâm canh?

Du học

Số học sinh Việt Nam đang du học tại Mỹ

Source: Institute of International Education 2011

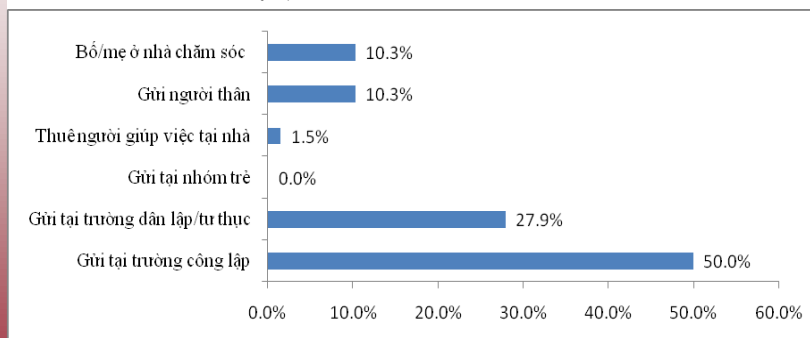
Case study

Các trường đại học “liberal arts” ở Mỹ

Giáo dục mầm non

Ý kiến của phụ huynh về loại hình, nếu có thể sắp xếp được, sẽ chăm sóc tốt nhất cho trẻ

Nguồn: Huỳnh Thiện Thanh Thảo (MPP2, Luận văn thạc sỹ 2011)

Trường công, trường tư

Mục tiêu xã hội hóa giáo dục và ngân sách đầu tư giáo dục theo các cấp học

	Mầm non	Tiểu học	PTCS	PTTH	Đại học
Chỉ tiêu ngoài công lập	70-80%	1%	3.5%	40%	40%
Chi phí đầu tư (% tổng ngân sách cho giáo dục)	4.5%	27.3%	23.5%		15.7%

Nguồn: Đề án “Quy hoạch phát triển XHH giáo dục giai đoạn 2005-2010” của Bộ GD&ĐT, trích từ Huỳnh Thiện Thanh Thảo (MPP2, Luận văn thạc sỹ 2011)

Giai thoại phát triển 3

Nhiều thì tốt hơn.

Trường học ở các nước đang phát triển không phát huy hiệu quả vì không đủ chi tiêu cho giáo dục.